

408
17.01.2018**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA**

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ebrü GÜNAY**Mardin Milletvekili**

Mazıdağı'nın Şemka Köyü'nde -resmî kayıtlara göre Karataş Köyü'nde- Cengiz Holding bünyesindeki Eti Bakır Metal Geri Kazanım ve Entegre Gübre Tesisleri'nde altın cevherini ayrıştırmak için siyanür havuzunun kurulduğu iddiaları basına yansımıştır. Tesisin kuruluş amacıyla, Türkiye'deki gübre ihtiyacının bir kısmını karşılamak, bölgede istihdam oluşturmak ve ülke ekonomisine katkıda bulunmak olduğu yazsa da tesiste daha çok bakır ve altın ayrıştırmasına dair çalışmaların yapıldığı, bu ayrıştırmanın da siyanür ile sağlanacağı işçiler tarafından kaydedilmiştir. Siyanürün kan dolaşımına en hızlı girme yolu solunumdur, dolayısıyla altın çıkarmak için kullanılan siyanürle çözdürülen metaller; suyla ve rüzgarla taşınarak ulaştığı tüm canlıları zehirleyecek, öldürecek, genetiği bozarak sakat doğumlara neden olacak, halkı demans, üst solunum hastalıkları, kanser gibi sorunlarla sağlıksızlığa mahkum edecektir. Altın ayrıştırmak için kullanılan siyanür, tesiste çalışan binlerce işçinin ve civar köylerde yaşayan insanların sağlığına ciddi tehditler oluşturmaktadır.

Ayrıca tesiste fosfat ve gübre de çıkaran Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nde müdür olan Mehmet Baykal'ın köylülerden topraklarını terketmelerini ve köyü boşaltmalarını istediği, köylülerin kendi topraklarını ekemedikleri yine iddialar arasındadır. Köyün dört bir tarafında yapılan kazı çalışmalarının çıkardığı tozdan, inşaatlarda kullanılan

dinamitlerden ve artık maddelerden etkilenen köylülerin, molozlar arasında oynayan çocukların, tesiste çalışan binlerce işçinin can güvenliğinin olmamasının yanısıra hayvanlar da iş makinelerinin arasında otlanmakta ve bu durum hayvanların da yaşam alanlarını daraltmaktadır. Köy muhtarının açıklamalarına göre şirketin kurulduğu günden bu yana 10 kişi kanser sebebiyle hayatını kaybetmiştir.

Bu Bağlamda;

1. Mazıdağı'nın Şemika Köyü'nde Cengiz Holding bünyesindeki Eti Bakır Metal Geri Kazanım ve Entegre Gübre Tesisleri'nde altın cevherini ayrıştırmak için siyanür havuzunun kurulduğu iddiası doğru mudur?
2. Cengiz Holdinge bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nin kurulduğu günden bu yana 10 kişi kanser sebebiyle hayatını kaybetmesiyle ilgili herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Bu kişilerin kansere yakalanma faktörlerinin neler olduğu araştırılmış mıdır?
3. Hazine arazileri, mera ve ormanlık alanların kullanımına ilişkin Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi tarafından verilen, "Yürütmeyi Durdurma Kararı"na rağmen Eti Bakır AŞ hangi gerekçe ile çalışmalarını köyde sürdürmektedir?
4. 2017 yılının Haziran ayında, Mazıdağı Kaymakamlığı tarafından köyün boşaltılması yönünde gönderilen tebligata karşın yurttaşlar tarafından açılan itiraz davası ne aşamadadır?
5. Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi Müdürü Mehmet Baykal'ın köylülerden topraklarını terketmelerini ve köyü boşaltmalarını istemesi ile ilgili bir soruşturma başlatılacak mıdır?
6. Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nde toplam kaç işçi çalışmaktadır? Şirketin iş sağlığı ve güvenliği var mıdır? Şirketin denetimi hangi periyotlarla yapılmaktadır?
7. İşçilere ne kadar maaş verilmektedir? Tüm işçilerin sağlık sigortaları yapılmış mıdır?

8. Eti Bakır Araştırma Şirketi'nden toplam kaç taşeron firma iş almaktadır? Bu taşeron firmalarda hangi iş kolları bulunmaktadır?
9. Siyanür zehirlenmeleri riskine karşı köyde insanlar, hayvanlar ve bitkiler üzerinde gerekli tetkikler yapılacak mıdır?
10. Fosfat ve gübre çıkarmak amacıyla kurulan Cengiz Holding'e bağlı Eti Bakır Araştırma Şirketi'nin köyün dört bir yanında kazı çalışmaları yapması sebebiyle söz konusu alanda toz bulutları oluşmakta, bu da özellikle çocuklar ve yaşlılarda sağlık sorunları ortaya çıkarmaktadır. Bununla ilgili yapmayı düşündüğünüz bir sağlık kontrolü ve tedavi uygulaması olacak mıdır?
11. Kamuya açık alanlarda devam eden bu çevre katliamları ve canlı sağlığını ölümcül etkileyen şirketler karşısında olarak ne tür önlemler almaktasınız?
12. Konuya dair bugüne kadar resmi kurumlara ulaşmış şikâyet sayısı kaçtır? Bu şikâyetler neticesinde söz konusu şirket hakkında ne tür işlemler yapılmıştır?
13. Altın ve bakır ayrıştırmak için siyanür kullanılmasını yasaklamayı düşünüyor musunuz?